

Δ) Οὐ μὴν ἀλλὰ

Μελετώντας τη σημασία της φράσης αυτής στο προηγούμενο κείμενο, ἀλλὰ και στα παραδείγματα που ακολουθούν, να αποδώσετε με ισοδύναμες εκφράσεις τη συγκεκριμένη φράση και να εξηγήσετε τη λειτουργία της στον αρχαίο λόγο.

Παραδείγματα (Η μετάφραση των κειμένων που ακολουθούν είναι του Στάθη Παπακωνσταντίνου)

Ὑπὲρ ὧν πολὺν ἤδη χρόνον γιγνομένων οὔτε πόλις οὐδεμία τῶν προεστάναι τῶν Ἑλλήνων ἀξιουσῶν ἡγανάκτησεν, οὔτ' ἀνὴρ τῶν πρωτευόντων οὐδείς βαρέως ἤνεγκε, πλὴν ὁ σὸς πατήρ· μόνος γὰρ Ἀγησίλαος ὧν ἡμεῖς ἴσμεν ἐπιθυμῶν ἅπαντα τὸν χρόνον διετέλεσεν τοὺς μὲν Ἑλληνας ἐλευθερῶσαι, πρὸς δὲ τοὺς βαρβάρους πόλεμον ἐξενεγκεῖν. **Οὐ μὴν ἀλλὰ** κἀκεῖνος ἐνὸς πράγματος διήμαρτεν. *Ισοκράτη «Προς Αρχίδαμον», 11*

[Για ὅσα, λοιπόν, ἀν καὶ γίνονταν ἤδη γιὰ χρόνια πολλά, οὔτε κάποια πόλη ἀπὸ ἐκείνες που εἶχαν τὴν ἀξίωση νὰ εἶναι ἐπικεφαλὴς τῶν Ἑλλήνων, οὔτε κάποιος ἀντὴς ἀπὸ αὐτοὺς που υπερέχουν αἰσθητὰ ἀγανάκτησε, παρὰ μόνον ὁ δικό σου πατέρας. Εἰς ὅσων ἐμεῖς γνωρίζουμε ὁ Ἀγησίλαος μόνον πέρασε τὴ ζωὴ του με τὸν καημὸ νὰ ἀπελευθερώσει τοὺς Ἕλληνες καὶ νὰ ξεσηκώσει πόλεμον ἐνάντια στοὺς βαρβάρους. **Ὡστόσο ὁμῶς** καὶ ἐκεῖνος σὲ ἓνα πρᾶγμα ἔπεσε ἔξω]

Περὶ μὲν οὖν τῆς κτήσεως ἔνεστι μὲν ἴσως πλείω τούτων εἰπεῖν, **οὐ μὴν ἀλλὰ** καὶ ταῦθ' ἱκανῶς εἰρησθαι νομίζω *Ισοκράτη «Αρχίδαμος», 33,4-6*

[Για τὴν μὲν ἀπόκτηση, λοιπόν, ἴσως νὰ υπήρχε ἡ δυνατότητα νὰ εἰπωθοῦν περισσότερα, **ωστόσο ὁμῶς** νομίζω ὅτι καὶ ὅσα εἰπώθηκαν ἀρκετὰ εἶναι].

Διὸ καὶ τὸν γράψαντα περὶ τῆς Ἑλένης ἐπαινῶ μάλιστα τῶν εὖ λέγειν τι βουλευθέντων, ὅτι περὶ τοιαύτης ἐμνήσθη γυναικὸς ἥ καὶ τῷ γένει καὶ τῷ κάλλει καὶ τῇ δόξῃ πολὺ διήνεγκεν. **Οὐ μὴν ἀλλὰ** καὶ τοῦτον μικρόν τι παρέλαθεν· φησὶ μὲν γὰρ ἐγκώμιον γεγραφέναι περὶ αὐτῆς, τυγχάνει δ' ἀπολογία εἰρηκῶς ὑπὲρ τῶν ἐκείνη πεπραγμένων. *Ἰσοκράτη «Ελένης ἐγκώμιο», 14,1-7*

[Για τὸ λόγο αὐτό καὶ ἐπαινῶ κυρίως ἀπὸ αὐτοὺς που θέλησαν νὰ ἐγκωμιάσουν κάτι ἐκεῖνον που ἔγραψε γιὰ τὴν Ἑλένη, γιὰτὶ ἔκανε μνεῖα γιὰ μὴ τέτοια γυναικίκα που καὶ στὴν καταγωγὴ καὶ στὴν ομορφιά καὶ στὴ φήμη πολὺ ἀνώτερη ἦταν. **Ὡστόσο ὁμῶς** καὶ αὐτοῦ, τοῦ ξέφυγε κάτι μικρό. Εὐώ, δηλαδὴ, ἰσχυρίζεται ὅτι ἔχει γράψει ἓνα ἐγκώμιο γι αὐτή, οὐσιαστικά ὁμῶς ἀναλώνεται σὲ μὴ ἀπολογία γιὰ ὅσα ἐκείνη ἔκανε]

Το παρακάτω απόσπασμα να το μεταφράσετε

Ἔστι μὲν οὖν χαλεπὸν, ὧ ἄνδρες, πρὸς παρασκευὰς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τάληθῇ μαρτυροῦντας εἰς ἀγῶνα καθίστασθαι περὶ τηλικούτων, παντάπασιν ἀπείρως ἔχοντα δικαστηρίων· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν δικαίων ... *Ισαῖος, «De Cirone».5*

Απάντηση

Εἶναι μὲν λοιπὸν δύσκολο, ἄντρες, για τις προετοιμασίες λόγων και μάρτυρες που δε μαρτυροῦν την αλήθεια να μπουν σε δίκη για τόσο μεγάλα πράγματα, που ἔχουν τελείως ἀπειρία για τα δικαστήρια. **Αλλά παρόλα αυτά** ἔχω πολλές ἐλπίδες ἀπὸ εσάς να επιτύχω τα δίκαια.

{ΓΟΡ.} Εἰσὶ μὲν, ὧ Σώκρατες, ἔνιαι τῶν ἀποκρίσεων ἀναγκαῖαι διὰ μακρῶν τοὺς λόγους ποιεῖσθαι· οὐ μὴν ἀλλὰ πειράσομαί γε ὥς διὰ βραχυτάτων. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο ἔν ἐστιν ὧν φημι, μηδὲνα ἂν ἐν βραχυτέροις ἐμοῦ τὰ αὐτὰ εἰπεῖν. *Πλάτωνα «Γοργίας», 449*

Σωκράτη, κάποιες ἀπαντήσεις εἶναι ἀνάγκη να εἶναι ἐκτενεῖς. **Ωστόσο ὅμως,** θα προσπαθῇσω να ἀπαντήσω με τη μέγιστη δυνατὴ συντομία. Ἄλλωστε εἶναι κι αὐτό ἓνα ἀπὸ τα σημεῖα στα οποία ἰσχυρίζομαι ὅτι υπερέχω, ὅτι δηλαδὴ κανεὶς δεν θα μπορούσε να πει τα ἴδια νοήματα με συντομότερο λόγο ἀπὸ μένα.

Απάντηση

Με βάση τα παραδείγματα φαίνεται ὅτι αὐτὴ ἡ φράση σημαίνει:

- ὡστόσο ὅμως,
- ἀλλά παρόλα αὐτά,
- ἀλλά κι αὐτά να μην ἴσχυαν
- ἐνισχύοντας τα προηγούμενα
- ὄχι μόνο αὐτά, ἀλλὰ ἀκόμη

Ἡ λειτουργία τῆς συγκεκριμένης φράσης στο λόγο εἶναι εἴτε να συνδέσει τα ἐπόμενα με τα προηγούμενα με σχέση ἀντιθετική εἴτε με σχέση συμπληρωματική. Στο τελευταῖο παράδειγμα εἶναι ἀντιθετική. Ὁ Γοργίας λέει στο Σωκράτη ὅτι κάποιες ἀπαντήσεις πρέπει να εἶναι ἐκτενεῖς, ἀλλὰ ἀντίθετα αὐτός, παρόλο που ἡ περίπτωση σηκώνει μια πολὺ ἐκτενὴ ἀπάντηση, αὐτὸς θα προσπαθήσει να δώσει συνοπτικά. Στο κείμενο μας ο

Ισοκράτης επαινεί τους άρχοντες για την πολιτική που εφαρμόζουν και στη συνέχεια λέει ότι και να μην εφαρμόζαν αυτή την πολιτική, είναι προς το συμφέρον τους να την εφαρμόσουν τώρα με τον Αγήνορα.